

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXV. Ч. 71 ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 31-ГО БЕРЕЗНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 31, 1978 No. 71 VOL. LXXXV.

ВІДБУВСЯ СОБОР ЄПИСКОПІВ УАПЦЕРКВИ

Бавил Брук, Н.Дж. (С.К.)
— 10 березня тут у залі Св. Софійської Духовної Семінарії відбулася чергова сесія Собору Єпископів Української Автокефальної Православної Церкви, участь в якій взяли — Митрополит Мстислав та Архiepіскоп Марко, Орест і Константин. Секретарював проф. І. Короничий.

Блаженіший Владика Мстислав
Первоісрарх УАПЦеркви

Відкрив сесію Владика Митрополит доповіддю про сучасний стан УАПЦеркви в діаспорі та її теперішні потреби. Найбільшу увагу присвятив Владика зростаючій все недостатній кількості священиків. При цій нагоді поінформовав про теперішній стан Св. Софійської Духовної Семінарії та про її спроможності в близькому майбутньому. М.ін. виявлено, що вже на протязі перших трьох років свого існування семінарія дала нашої Церкви двох священиків і одного диякона. Крім того, поінформовав про стан і потреби нашої Церкви в окремих країнах поселення православних українців у вітчизні та світі. Владика Митрополит ствердив необхідність збільшення числа єпископів, недостатня яких стримує розвиток УАПЦеркви поза межами України.

Патріархії. Своє спостереження Владика зіставляв шерогом фактів та зупинився довше над акцією теперішнього проводу т.зв. „Православної Церкви Америки“ (колишня Російсько-Американська Митрополія), яка не так давно одержала від Московської Патріархії автокефальний статус, що його, до речі, не визнали Патріархії Сходу — Царгородська, Олександрійська, Антіохійська й Єрусалимська. Зусилля проводу „Православної Церкви Америки“ скеровані передусім на ліквідацію національних православних Церков на терені Північної Америки, що повні відповідей бажанням Москви. Доповідь Владика Митрополита доповнили Владика Марко і Константин, а Владика Орест поінформовав про теперішній стан Західно-Європейської Єпархії.

Серед справ, що їх розглядав Собор, треба насамперед

(Закінчення на ст. 4-й)

СУЖА матиме свої Загальні Збори

Нью-Йорк. — Спілка українських Журналістів Америки (СУЖА), Управу якої очолюють голова ред. Ольга Кузмович і секретар п. Павло Дорожницький, матиме цієї суботи, 1-го квітня, свої вже одинадцяті збори Загальні Збори. У програмі зборів, які відбуваються в приміщенні Платового Дому при 144 Друга есенно та почнуться в год. 2:30 по полудні, крім формальностей відкриття, ви-

бору Президії, прийняття порядку нарад та відчитання протоколу з попередніх зборів, передбачено вибір номінаційної і резолюційної комісії, звітування уступаючої Управи і Контрольної Комісії, дискусія над звітами і їх схвалення, вибір нової Управи та схвалення резолюцій. Предметом уваги Зборів будуть також проблеми і завдання сьогодення української журналістики.

Планується конференція на тему суспільні тенденції серед українських канадців

Едмонтон, Канада. — Канадський Інститут українських Студій запрошує зголошувати доповіді для річної сесії конференції присвячених українцям у Канаді. Чергова конференція, що відбувається 15 і 16 вересня 1978 р. в Оттавіському ун-ті, звертатиме окрему увагу на події після Першої світової війни. Конференція п.з. „Суспільні тенденції серед українських канадців“ буде міжвідомчим форумом для розглянення статистичних даних у недавно виданій праці: В. Даркович і П. Юзик, „A Statistical Compendium on the Ukrainians in Canada, 1891-1977.“ Оттава, 1977 р. (гектог.)

„Компендія“ є фундаментальним та всеохоплюючим статистичним довідником про українців у Канаді. Статистичні дані з десяти- і п'яти-літніх переписів населення Канади поділені на сімнадцять загальних тем: етнічність та етнічне походження; населення по підпровінційних районах; відношення сільського до міського населення і поділ за віком; віровизнання; знання та вжиток мов; освіти та вишкіл; хліборобство; участь в політичному житті; робітництво за працю та промислом; рівень і розподіл прибутку; імміграція до Канади; період імміграції; громадянство та місце на-

родження; народжуваність і смертність; подружжя і родинний стан; етнічна преса; і злочинність. Інститут запрошує демографів, соціологів, істориків, економістів, політучнів та географів зголошувати свої доповіді. У працях можна зокрема розглядати такі теми: економічна мобільність українців у Канаді; етнічна, мовна та релігійна асиміляція; успішність і українсько-канадська родина; і демографічні тенденції серед українських канадців.

Доповіді не можуть тривати довше двадцяти хвилин, будуть видані наукові записки конференції і до них можна долучити статистичні дані. Інститут розгляне можливість покриття коштів, дослідів, що вимагають доступу до оригінальних магнітних стрічок запису інформації. Доповіді одержать ще перед конференцією відбитку „Компендія“ для своєї дослідної праці.

Зацікавлених осіб прохается вислати заголовки і короткий нахерк пропонуваної праці на адресу: Mr. W. R. Petryshyn, The Canadian Institute of Ukrainian Studies, 335 Athabasca Hall, The University of Alberta, Edmonton, Alberta, Canada T6G 2E8, (telephone enquiries: (403) 432-2674).

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР У ВЕНЕСУЕЛІ НАГОЛОШУВАВ ПРАВА ЛЮДИНИ

Каракас, Венесуела. — „Мир, справедливості для індивідуальних осіб і народів, оборона свобод людини і найкращі способи завершення, що природні багатства задовольняють потреби всіх людей світу — будуть головними темами мого нарад з лідерами держав“, — сказав по-єспанськи президент Джиммі Картер на летовищі у столиці Венесуелі у вівторок, 28-го березня, розпочинаючи свою поїздку до 4-ох країн світу, а саме: Венесуелі, Бразилії, Нігерії та Ліберії, яка триватиме 7 днів.

Президента, його дружину Розалін, дочку Еймі, державного секретаря Сайруса Венса, д-ра Збігнева Бжезінського, головного дорадника Білого Дому, та інших членів уряду ЗСА вітав на летовищі венесуельський президент Карлос Андрес Перес, заявляючи, що населення його країни зокрема тепло вітає президента Картера, бо вважає його „чемпіоном універсальної демократії“.

Відвідини згаданих 4-ох країн — це друга частина міжнародної поїздки президента Картера, бо в грудні минулого року і січні цього року він відвідав Польщу, Іран, Індію, Савдійську Аравію, Єгипет, Францію і Бельгію.

На летовищі в Каракасі венесуельські громадяни ентузіастично вітали президента Картера і вказували на те, що він не тільки за зміст його промови, але також тому, що

віголюсові в єспанській мові. Відтак президент Картер поклав вінок квітів на гробі Сімона Болівара, національного героя Венесуелі, який у 19-му столітті очолював визвольний рух тієї та інших південно-американських країн проти панування Єспанії.

У вівторок відбулися наради президентів Картера і Андреса, під час яких обговорено такі питання, як нові договори ЗСА з Панамою щодо передавання контролю над Панамамакським каналом в руки панамського уряду, стан прав людини в країнах Західної Півкулі, питання військового втручання Куби в справи африканських країн, зокрема Етіопії та Анголі, як також обговорено можливість збільшення допомоги біднішим країнам Південної Америки і справу про нафтовий ропу. Як відомо, ЗСА імпортує з Венесуелі велику кількість цього роду пального.

Того самого дня підписано три договори між ЗСА та Венесуелою, а саме, відносно риболовства в Карабійському морі та Атлантичному океані, припинення нелегального торгівлі наркотиками та щодо дальшого наукового і технологічного обміну.

Увечері відбувся формальний бенкет на честь президента Картера, а в середу він мав промовляти на спільній сесії венесуельського парламенту. Відтак президент Картер і ціла делегація ЗСА мали відлітати до Бразилії.

Арбатов знову критикує ЗСА

Москва. — Пресові агентства інформують, що Георгій А. Арбатов, видатний російський спеціаліст на американських справах і один з довірених в ЦК КПСС аналітиків, знову виступив у вівторок, 28-го березня ц.р., з довшою статтею в „Правді“ на тему „Зумисного протегування“ переговорів про скорочення стратегічної зброї, кажучи, що якщо З'єднані Штати Америки не перестануть вагатися і не пороблять політичних коректив, то в найближчому майбутньому може діяти до поважного погіршення відносин між ЗСА і СССР, у якому світовий мир може бути загрожений. Арбатов, який виконує функцію директора Інституту для студій ЗСА і Канади і є членом Центрального Комітету КПСС, представив у статті похмурий образ советсько-американських відносин, які, на його думку, значно погіршилися в останньому часі. За ші, „похмурі“ відносини між обома країнами Арбатов обвинувачує уряд ЗСА, який, мовляв, не зацікавлений підписанням нового договору про скорочення стратегічної зброї, зокрема балістичних ракет і бомбовиків, а це в свою чергу некорисно відбивається на політичній ланці і погіршенні відносин між країнами у шлому світі. Арбатов твердить, що кремлівські верховоди дуже розчаровані

повільністю переговорів САЛТ, бо договір повинен був, на їхню думку, вже давно підписатися. Деякі західні політичні спостерігачі твердять, що Москва в тому випадку йдеться не так про підписання договору, як про справне функціонування політики дотанту і поправки відносин із ЗСА, бо поголоски про хворобу Леоніда Брежнєва настільки поширюються, і кремлівські диктатори хотіли б оминути есентуальних комплікацій на випадок перебрання влади іншою особою.

Стаття Георгія Арбатова також критикує деяких членів Конгресу ЗСА, тих, які супротивляються підписанню договору без жалних передумов, в тому числі групу американських конгресменів в числі 21 осіб, яка включала також членів Комісії Репрезентантів для військових справ, що недавно побувала в Москві і зустрічалася з советськими верховодами, в тому числі також з Арбатовим. Помимо того, що члени Конгресу і Комісії домагалися зустрічі з Леонідом Брежнєвим, міністром оборони СССР Дімітрієм Устиновим і міністром закордонних справ Андреем Громиком, вони були прийняті тільки нижніми кремлівськими функціонерами. Таким поступованням Москва бажала показати своє невдоволення теперішніми відносинами між ЗСА і СССР.

Протягом лютого збільшилися ціни на харчі

Вашінгтон. — Департамент праці інформує, що протягом лютого ціни на харчові продукти зросли на 1.2 відсотка, зокрема збільшилися ціни на м'ясо. В загальному, ціни на продукти широкого вжитку зросли на шість десятих відсотка протягом лютого, а в січні цей зріст становив вісім десятих відсотка.

Статистика за лютий викликала затривоження серед урядових економістів і спеціалістів з приватного сектора, бо якщо така тенденція щодо підвишок продовжуватиметься, то річний інфляційний зріст буде набагато вищий, ніж передбачувало в Білому Домі. Існує можливість, що річний інфляційний рівень виносимиме 8.4 відсотка, замість передбачуваних 6 або 6.5 відсотка.

В лютому ціни на волове м'ясо збільшилися на 4.1 відсотка, на свинину 2.6 відсотка.

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ ПЕРЕГОВОРЮЄ З ОПОЗИЦІЙНИМИ ПАРТІЯМИ

Париж, Франція. — У вівторок, 28-го березня ц.р., лідер великої французької Соціалістичної партії Франсуа Миттеранд зустрівся на офіційній розмові з президентом Франції Валері Жіскар д'Естеном і говорив з ним про основні зміни політичного життя, які планують увести в життя Жіскар. Після 90-хвилинної розмови, Миттеранд зустрівся з кореспондентами, відчитав написану заяву у якій стверджується, що опозиційні партії, які програли вибори у Франції у двох турах, держатимуться своїх принципів. Ніхто, очевидно, не вірив, що опозиційні партії підтримуватимуть теперішню політику президента

Жіскара, але в загальному у Франції панує переконання, що ліві партії, крім комуністів, широким приймуть заклик президента про „коксестенцію“, тобто про мирне співіснування урядових і опозиційних партій. Миттеранд дещо розвивав цю ідею своєю заявою, в якій говориться, що не може ніколи існувати ідеальної співпраці між урядом і опозицією. Він однак запевнив французів, що його партія, якщо йдеться про демократичні свободи, оборону держави, мирну політику, поліпшення життєвого рівня населення, — все підтримуватиме уряд. В найближчих днях Жіскар зустрінеться також з іншими лідерами лівих політичних партій, включно з комуністами та керівниками профспілок. Після виїзду Миттеранда речник бюро президента заявив, що в Елісейському паладі панує тепер атмосфера „поміркованості і відпущення“, бо це перший випадок від часу відновлення П'ятої Республіки ген. де-Голем, що голова держави приймає на послухання і то з власної ініціативи, лідерів опозиційних партій і обговорює з ними політичні плани уряду. Досі країна була поділена на дві частини: частину „сил“, яку творили проурядові партії, і частину „ворожості“ з лівими опозиційними партіями на чолі. Ніколи ще ніхто, крім президента Жіскара, не пропонував „розсудливого співіснування“ з опозицією.

Бегін закликає Садата відновити безпосередні переговори

Єрусалим (Бейрут) Каір. — Ізраїльський прем'єр-міністр Бегін у вівторок, 28-го березня, повідомив, що вислав єгипетському президенту Анвару ель-Садату лист, в якому закликає до відновлення безпосередніх переговорів між Ізраїлем та Єгиптом, конкретно, відновлення діяльності спільних військової та політичної комісій. Він рівнож закликав Садату представити свої „контрпропозиції“ до ізраїльського плану відносно замирення з арабським світом. Лист Бегіна передано Садатові через американські дипломатичні місця в обох країнах.

Коментатори підкреслюють, що лист Бегіна — це фактично відповідь на раніший лист, що його переслав Садат ізраїльському прем'єрові.

Згідно з інформаціями ізраїльських урядових чинників, Бегін закликав єгипетського президента подати свої „контрпропозиції“ щодо питання окупованих арабських земель на західному березі ріки Йордан і біля міста Гази та відносно ізраїльських осель на Синайському півострові. Уряд

Бегіна погоджується надати палестинським арабам „внутрішню автономію“ і повернути Єгиптові Синайський півострів, але затримати там свої оселі. Натомість єгипетський уряд вимагає, щоб палестинські араби мали „повне право на самовизначення“ і наостанок, що Ізраїль мусить злізкувати свої оселі в Синаї. Протягом останніх кількох днів, тобто після повертуту Бегіна з Вашингтону, де він і президент Джиммі Картер не зуміли дійти до порозуміння щодо ряду питань, зв'язаних зі ситуацією на Близькому Сході, в Ізраїлі поширюються вістки, що уряд Бегіна може погодитися на „деякі концесії“.

Італійські „червоні гвардисти“ почали суд над Альдо Моро

Рим, Італія. — Терористи з т.зв. „Червоної бригади“ заявили в неділю, 26-го березня ц.р., що вони почали „народний суд“ над колишнім прем'єром італійського уряду, а тепер головою Християнсько-демократичної партії Альдо Моро, якого вони силою схопили 9 днів тому, вбиваючи при тому 5-ох охоронців цього пробіжного італійського політичного діяча. Терористи передали свою заяву на письмі до італійських газет у трьох місцевостях. У заяві „червоних гвардистів“ вказується, що Альдо Моро є головним експонентом сьогорішнього „жорстокого режиму“, контрольованого „імперіалістичними буржуями“ і „міжнародними корпораціями“. Заява також обвинувачує італійську Комуністичну партію за її згоду працювати в системі „антиробітничої поліційної держави“ і бути шпигуном для „імперіалістичного уряду“. Терористи заповідають дальшу боротьбу за встановлення в Італії „робітничого уряду“ і „чистого комунізму“, який протиставлять політиці Енріко Берлінгера, теперішнього голови Ком-

партії. Своєю заявою „червоні гвардисти“ порушили майже одностигневу мовчанку і сказали світові, що Альдо Моро ще живе, бо поліційні розшуки досі не дали жадних вислідів, помимо того, що в розшуках беруть участь десятки тисяч поліційстів і цивільних делективів.

КОНЦЕРТ МАРІ СОХАН

Пирчес, Н.Й. — Піаністка Марія Сохан з Вудкліф Лейку, Н.Дж., виступить 2-го квітня ц.р., о год. 7-й, у Магнаттавілл Коледжі в Піус Х Гол у Музичній Будівлі, виконуючи композиції Баха, Бетговена, Шопена, Дебюссі та Ревуцького. Марія Сохан є студенткою останнього року в Магнаттавілл коледжі і уценицею д-ра Антона Ля-Магрі; її головні предмети — це математика і музика. Колиш вона була ученицею Українського Музичного Інституту Америки, навчалась у пані Ольги Чинап, градууючи у 1974 році. Бувши студенткою Інституту, Марія Сохан виступала на різних концертах, включно з добродійним концертом в грудні минулого року, в Карнері Голл.

„МОСКВА — ВОРОГ МИРУ І ЛЮДЯНОСТІ“ — ПИШЕ О. В. РОМАНЮК ДО ПАПИ ТА МИТРОПОЛИТА УАПЦ

Неймовірний документ! Це „Квитанція“ ч. 191 з 18-го вересня 1974 р. з міста Обнінськ, Калузької області за одержання від Параскеви Лівини Митиної 50 (п'ятдесят) рублів КАРІ ЗА ВІРУ В БОГА („штраф за веру в Бога“). Фотокопію цього документу переслав редакції з відповідними коментарем Архiepіскуп Сергій Кіндзерявий-Пастухів, інформуючи, що цей документ був надрукований у шведському журналі Orthodox Tidning, тобто „Православний Вісник“ в Стокгольмі, Швеція, очевидно з відповідними коментарями на „свободу релігії“ в Советському Союзі.

Нью-Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Передаємо повні тексти звернень о. Василя Романюка до Папи Павла IV і до Митрополита УАПЦ. (Прізвисько Митрополита в документі написано нечітко). Священник В. Романюк перебуває в Мордовському таборі.

уваги найважливішому питанню нашої доби. Усім відомо, що СРСР — країна в якій здійснюється найважчий злочин супроти християнства, а також проти людини.

ЛИСТ ДО ПАПИ

„Ваша Святосте! У зв'язку з тим, що порушення підставових прав людини в СРСР продовжується і немає найменшої надії на будь-яку полегшу, нас спонукало звернутися до Вашої Святості, світових християнських міжнародних організацій та всіх людей доброї волі, не залишити нас самотніми, й активно виступити в обороні потоптаних у нас свобод.“

Нам здається, що з боку деяких міжнародних християнських організацій і відомих церковних діячів, приділяється дуже мало

Звичайно, сатана докладає всіх зусиль, щоб звести з правильного шляху навіть слуг Церкви, про що свідчать висловлювання деяких церковних діячів на міжнародній конференції „Релігійні діячі за тривалий мир і справедливий відносини між народами“, що відбулася цього року в Москві.

Нам невідомо про що говорилось на цій конференції, бо промови делегатів не публікувалися в радянській пресі. Вони, напевно, були друковані в журналі Московської патріархії, а цього журналу в продажі немає, не вважаючи на те, що зміст його досить бідний. Тож конференція була ізольована від радянської громадськості (Закінчення на ст. 4-й)

ГЕН. ПЕТРО ГРИГОРЕНКО ВИСТУПИТЬ НА КОНГРЕСІ МІЖНАРОДНОЇ АМНЕСТІЇ

Нью-Йорк. — Ген. Петро Григоренко, позбавлений громадянства СССР бжезньським указом український дисидент, який від 1-го грудня 1977-го року перебуває в ЗСА, буде одним з двох головних промовців на річному Конгресі Американського Відділу Міжнародної Амнестії, що відбудеться в Сан Франціско, Каліф., в дні від п'ятниці, 31-го березня, до неділі, 2-го квітня. Шведський журналіст Томас Гаммарберг, який очолює Екзекутивний Комітет Міжнародної Амнестії, рівнож висловить промову під час відкриття Конгресу в п'ятницю увечері. Ген. Григоренко був запрошений Підготовчою Комісією Американського Відділу Міжнародної Амнестії, яка під час його ув'язнення в 1973-му році адоптувала його як одного із численних „в'язнів за переконання“.

Ген. Петро Григоренко

Як відомо, минулого року Міжнародна Амнестія була відзначена нагородою миру ім. Нобля за заслуги в обороні прав людини. В Конгресі передбачено участь представників 118-ох Відділів із 34-ох штатів Америки. Крім виступу на Конгресі, ген. Григоренко відбуде пресову конференцію в Сан Франціско в понеділок, 3-го квітня, в год. 10.30 вранці, що її рівнож влаштує Міжнародна Амнестія.

Користаючись з побуту ген. Григоренка в Сан Франціско, Головна Канцелярія УККА сконтрактувалася з тамошнім своїм Відділом в справі влаштування зустрічі гостя з місцевою українською громадою.

ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ У ВАШІНГТОНІ

Нью-Йорк, Н.Й. (УККА). — Ген. Петро Григоренко, який очікує рішення американського уряду дати йому право політичного азилу в Америці, мав виступити в четвер, 30-го березня 1978 р., на пресовій конференції в готелі „Капітол Гілтон“ у Вашингтоні, Д.К.

Конференція, яку влаштувало Українське Інформативне Бюро УККА, була заповнена на год. 10-ту перед полуднем в парлорі „Каліфорнія“. Керівником конференції мав бути інж. Юрій Нестерчук, тимчасовий керівник Українського Інформативного Бюро.

Ген. Григоренко, член Української Гельсінської Групи у Києві, мав говорити про процес Миколи Матусевича та Митрослава Маринюка, як теж про загальне переслідування в Україні, головню про русифікаційну політику Москви в Україні.

СВОБОДА
UKRAINSKYI SHODENNIK
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1976.
Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає себе право вилучати матеріали, які порушують моральні та етичні принципи, а також матеріали, які порушують інтереси України. Редакція не несе відповідальності за зміст оголошень, які надходять до редакції.
Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНДО — 65% від загальної ціни. За кошти зміни адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Поховали правду

Помимо того, що добігає вже майже місяць часу від формального закінчення Європейської Конференції для справ безпеки і співробітництва, проблематика Београду, а зокрема оборони людських прав у ширшому світі, в тому числі в Союзі Радянських Союзів і інших комуністичних країнах, не зникає зі сторінок світової преси і дискусійних форумів, які займаються студіями порушення прав людини і їх відповідно інтерпретують. Зокрема багато місяць присвятила цій справі швейцарська газета, «Ді Ноє Цюріхер Цайтунг», з редакцією якої співпрацює наш земляк реп. Богдан Осадчук, а також інші великі щоденники в західноєвропейських країнах, обурюючись агресивною постановою Москви на відтинку оборони прав людини і стосування тиску на інші держави, з метою не допустити до втручання гуманітарних справ, «Тетого кошика» Гельсінської угоди до кінцевого документу Європейської Конференції. Правда, деякі газети, а також Комітет прав людини в Європі, недоволені дефензивно-опортуністичною тактикою великих західних держав, зокрема ЗСА, Великобританії, Франції і Західної Німеччини, які першими все атакують уряд Радянського Союзу за порушення Гельсінської угоди і потоплення прав людини, але також першими сигналізували відступ і ранішні безкомпромисові позиції і стосували методи примирливості у відношенні до комуністичних держав. Москва, натомість, настирливо заперечувала право західних держав на оборону людських прав, відмовлялася на ці теми дискутувати і вимагала усунення цієї проблематики з програми Конференції. «Постава Юлія Воронцова, голови делегації СРСР в Београді, — пише «Ді Ноє Цюріхер Цайтунг», — пригрозивала всім учасникам Конференції, що Радянський Союз йде у тому напрямі, щоб здемобілізувати і застрашити Захід, зробити його податливим на советські вимоги, заохочувати багатьох незобов'язаних словами розрядки і співпраці».

До комплексу справ, тісно пов'язаних з Београдською Конференцією, займає становище також Комітет координації боротьби народів Сходу і СРСР, міжнародна організація з осідком у Парижі, в якій активну участь беруть також українці та новоприбулі із Радянського Союзу дисиденти. На пресовій конференції, яка проходила під моттом «Београд — поразка чи перемога?» виступили Г. Картан, голова відомої у Франції профспілки математиків, яка свого часу допомагала Леонідові Плющеві вилізати з СРСР, й інші видатні політики і вчені, які намагалися дати об'єктивну оцінку перебігу Європейської Конференції і вказати на саботаж комуністичних держав, якщо йдеться про питання людських прав. Новоприбулі, зокрема Татяна Ходорович і Леонід Плющ, звертали увагу на: потоплення прав людини кремлівськими диктаторами; шкідливість співпраці Заходу з СРСР; нехтування Гельсінської угоди; притиснутий зміст кінцевого документу Београдської наради тощо.

Усі доповідачі і дискусанти цілком слушно стверджували, що в Београді «похоронили правду», за яку змагаються численні поневолені народи в СРСР. Дискусійним залишається, однак, питання опортунізму Заходу і ховання під сукно справ оборони прав людини. Відомо ж бо, що, наприклад, голова делегації ЗСА у Београді амбасадор Артур Голдберг, а також канадська делегація, речником якої в останній фазі був міністер багатокультурності Норман Кафік, каліказарово і дуже категорично підносила справу людських прав і непошанування прав людини комуністичними країнами, зокрема Радянським Союзом. Крім того, вартість цієї Конференції полягає також в тому, що взагалі про справи оборони прав людини можна було говорити на такому міжнародному форумі. Немає сумніву, в Београді програвла людина, права якої торчуть комуністичні режими і тоталітарні уряди інших країн.

УКРАЇНСКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Володимир Янів ІНТЕРЕСНА МАЛЯРСЬКА ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ

З нагоди виставки українського декоративного малярства і гобелену Христини Куріш-Ціммерман в УВУ — 9-31 грудня 1977 р.

В приміщеннях Українського Вільного Університету була відкрита впродовж грудня м. р. виставка праць Христини Куріш-Ціммерман, молоді української мисткині із Відня, яка всіх присутніх на відкритті й пізніших відвідувачів пологовала життєрадісністю своїх картин. З уряду господаря довелося мені відкрити цю виставку, а що робив я це із спеціальною радістю і своєрідним відчуттям задоволення, а то й гордості, то бажалося влити у слова багато тепла. Це ідеальна атмосфера, щоб спеціально жити в експонатах, щоб вчутися у творчий настрій мистця. І до тієї хвилини відкриття споглядом вертається і згодом.

До теплої настрою вечора спричинився факт, що виставка викликала поважне зацікавлення серед української громади Мюнхену і — почасти — також у наших німецьких приятелів. Українські відвідувачі виявили й цим разом свою вірність для УВУ і зацікавлення його імпрезами, але їх приманював насамперед дебют у Мюнхені нашої землячки, що з дитинства проживає у Відні, який нелегко й говорити по-українськи, але яка відчувала по-українськи і яка намагалася віддати в своїх творах — як сама каже — красу втраченої країни. Вона й синує образи своїм іменем: Христина.

Радість при відкритті випливала з факту, що УВУ спромігся в 1977 р. на дві мистецькі виставки і зміг в той спосіб поширити свою активність на нові поля культурних виявів. Перша виставка — в травні 1977 р. — була влаштована у 10-ліття смерті відомого нашого маляра та графіка Бориса Крюкова, який промандрував світ на

Іван Кедрич

ЗА ЄДИНИЙ ФРОНТ З ЖИДАМИ

Лист д-ра Ізраїля Кляйна із Мюнхену та Декларация 12-ох жидівських діячів з Ізраїлю, колишніх політичних в'язнів та противників режимів активістів з України, проголошені у «Свободі» 15 березня 1978, — це документи величезної, просто історичної важливості і вартості. Згадану Декларацию можна порівняти з «Декларацией української справи», яка появилася у паризькій польській «Культурі» з травня 1977 р. Тільки там, у тій Декларации, що її підписали 12 видатних письменників і публіцистів — поляки, чехи, мадяри і росіяни — були ложка дегтя у бочці меду: висловлюючись за потребу самостійної української держави, в ім'я справедливості та миру й стабільності в Східній Європі, там м.і. сказано: «В усякому разі змагаємося до створення такої ситуації, в якій українці могли б вільно висловитися, чи прагнуть самостійного державного існування». Іншими словами: у тій заяві крилася нотка «непередришенства». Головний редактор паризької «Культури», Ержи Гедройц, у розмові з автором цих рядків літом минулого року у Парижі боронив те, «непередришенство» речення аргументом, що мовляв, на тис русифікації в Україні такий сильний і всебічний, що не можна передбачити, чи він матиме наслідки, якщо советська імперія втримається ще довгий час... Нас цей аргумент не переконує, проте сам факт, що видатні публіцисти чотирьох народів, між ними й росіяни, висловилися одверто публічно за державність України — був доказом великого і дуже відрядного поступу політичної думки у тих інтелектуальних колах, які ще недавно наче «а priori» відкидали ідею самостійної України.

Декларация жидівських діячів виходить з іншого погляду, дармащо в основному вона співзвучна з Декларацией «Культури»: конечности добрих взаємин з українцями в ім'я спільного фронту проти спільного ворога — советського імперіалізму. Жидівська декларация, може, слабша за польську, бо не ставить точки над «і» щодо конечности відродження української ні від когось незалежної української держави. Проте, водночас вона схоплює проблему ширше, бо вказує на загрозу від російського (тепер комуністичного) імперіалізму для всього вільного світу, на успіхи советської імперії у здійсненні давньої царської мрії — запанувати над Близьким і Середнім Сходом, ба навіть всадовитися на африканському континенті, — вказує на теперішню привабливість на Середземному морі сильної советської воєнної флотії. Водночас Декларация д-ра Кляйна та його земляків з Ізраїлю рішуче заперечує, наче би український народ, «з природи» був

антисемітський, цілком правильно вказує на Москву, як головного автора легенди про «вроджений» український антисемітизм і таурує той західний світ, який піддається такій московській пропаганді, що крокує по шляху, що його накреслила давня імперіалістична теза: «діли і пануй».

Очевидно, наші відносини з поляками, чехами, росіянами чи жидами, це окремі проблеми, далеко не тожні. Проте, подібні і в головній точці такі збігаються: потрібний одностайний фронт проти російського комунізму, як теперішньої найбільш загрозливої імперіалістичної потуги. Названі проблеми подібні тим, що кожна з них найбільш впливає на чинник чуттєвий, а не розумовий. У Декларации в паризькій «Культурі» найважливіше було те, що оце вперше знайшлися також російські письменники й публіцисти, які визнавали за Україною право на державність, на самостійність, і — але це все ще насправді тільки нечисленні одиниці у російському народі, які «разчленені» єдиної неподільної Росії вважають злочинним, бо ж і советське правосуддя карає засланню до психушки як до контрбанду на довгі роки смілих чол, що зважуються похитатися на статтю «найдемократичнішої у світі» советської конституції, яка дозволяє УССР «вийти з Советського Союзу». Декларация жидівських діячів не говорить про українську державність, але говорить про необхідність, невідчужливість мирного і згідного співжиття українців і жидів на одній території України. У ширшому аспекті, використання у жидівському загалі переконання, що українці, «з природи» антисеміти і, в логічному наслідку, потреба використання в жидівському суспільстві й антиукраїнського та проросійського ставлення — це одна з найбільш чітких і найважливіших українських проблем.

Не раз можна почути здивування: чому жидівський загал, головню верхівка організованого жидівства в Америці («Бнай Брит») ворожі супроти українців, коли Москва переслідує жидів, які не хочуть асимілюватися в СРСР, і коли Москва є найбільшим ворогом Ізраїлю та постачальником зброї і вишколу арабським екстремістам-терористам? Це дійсно дивний феномен, що жиди забули про процес Бейлеса і про старожитнє гасло «бий жидів — спасай Росію», зате охоче піддаються московській пропаганді про антисемітизм українців. Та йна цього феномену, мабуть, у тому, що жиди завжди орієнтувалися на державу, в якій жили, а не на народ, серед якого жили. Відслід пришло прислужництво польській шляхеті (Закінчення на ст. 4-й)

М. Мельник

АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРОФЕСОРІВ

Багато людей недоцінює Українську Асоціацію Університетських Професорів, а це шкода. Очевидно, за відносно недовгий час свого існування Асоціація нічого революційного не створила та, попри те, деякі її заходи, становища й інституції уже принесли нам значні користі.

Сам факт існування Асоціації є для нас важливий. Наші недруги не раз досить успішно пробували представляти перед публікою опінію Америки як тільки української політичної групи, але й такі установи як УККА за представників невеликого числа українських «екстремістів-сепаратистів». Того вони не можуть зробити з Асоціацією, яка згуртовує біля 180 професорів з різних ділянок і з найбільш різноманітними переконаннями. Професори ті не тільки вчать на різних університетах Америки і Канади, але й певна кількість з них здобула собі досить добрі наукові чи адміністративні позиції. Їхня виразна ідентифікація з американськими чи канадськими університетами і з українською етнічною групою сильно утруднює намагання наших недругів нав'язати українській проблемі ярлик несерйозності і авантюризмів. Сам цей факт уже вповні виправдовує існування Асоціації.

Управа УААУП час від часу пише листи до різних установ в таких справах, як радіо, «Свобода», вірне навітлювання української проблеми, оборона українських політичних в'язнів, заступство українських інтересів в Києві чи Москві і т.п. Із деяких відповідей на ті листи виходить, що заходи ті не залишаються без успіхів. Деяким людям здається, що написати листа це діло річ. Цікаво, хто ті листи писав би, коли б Асоціації не було. Цікаво теж, чи нам було б легко намовити якусь неукраїнську асоціацію — наприклад, Американську Асоціацію Істориків — щоб вона в нашій справі того роду листа написала. Це не є проблема коштів писання листів. Це проблема авторитету, що за тими листами стоїть. А інституції чи організації із того роду авторитетом ми напевно багато не маємо.

Для багатьох людей, а в тому і деяких професорів, присутність в управі УААУП тих чи інших людей, це вже певний показник того, що Управа буде підтримувати певну внутрішню-політичну лінію. Є в нас ще й такі люди, які принципово підтримують тільки ті інституції, де їхні ідеологічні прихильники мають більшість. Люди ті, вправді, декларують, «нація понад усе», та в дійсності дають тільки за інтереси своєї ідеологічної групи.

Тим часом, за весь час свого існування тільки один раз члени Асоціації протестували проти політичного становища Управи УААУП. Це було тоді, коли Управа публічно відмежувалася від акції професорів, які написали листа до уряду СССР та адміністрації того уряду в Києві. На їхню думку, це була приватна ініціатива, і тому Управа УААУП не мала формально права у того роду справи втручатися.

Я тільки раз опустив Загальні Збори Асоціації. Та на тих усіх Зборах, у яких я брав участь, ніхто ніколи не протестував проти якоїсь акції чи становища Управи, які мали б партійно-політичний характер. За цілий час існування Асоціації тільки два рази певна кількість членів протестувала проти того, що уступаючи управі мають тенденцію призначувати своїх наступників, та в багатьох випадках затримувати членів на Загальних Зборах чи після Загальних Зборів справи ті досить задовільно вирішили чи поладнали. Треба сумніватися, чи є багато українських організацій, які мали б так мало того роду потів і які з таким виробничим поглядом доглядали б нарівняючи конфлікти.

Більш серйозний конфлікт назрів в Асоціації на тлі української наукової політики. Конфлікт той був серйозний тому, що розходження було основне. Одні люди займали становище, що серйозна українознавча наука може розвиватися тільки при неукраїнських університетах чи інститутах. Становище те знайшло свій вислів у відомості деякого із тих людей до УВУ та у майже смішному малій фінансовій підтримці українських установ. Один із наших значущих науковців виступив із досить неперемінливою критикою УВУ і перед своїми і чужими людьми, помімо того, що УВУ мав акредитацію Міністерства освіти тих чужих людей. Того роду критика УВУ та інших установ мала далекойдучі наслідки для підтримки чи іншої наукової політики українським загалом. Тут варто б теж згадати, що кільканадцять професорів підписалися під заявою, яка виразно давала до зрозуміння, що краще, коли українськими грошми на українознавчі цілі зайдуть не-українці.

Поодинокі Управи УААУП, натомість, стояли на становищі (і його вони формально висловлювали), що є основна різниця між інституціями чи людьми, які нам приносять користь, та інституціями чи людьми, які стоять на службі української науки чи української справи. І тут дійсно тяжко повірити, що (Закінчення на ст. 4-й)

М. Пастернакова

СТЕЖКА БІЛЯ ДОРОГИ

Період часу між двома світовими війнами в Західній Україні, не зважаючи на нищівну політику польського уряду супроти українців, позначився сильним ростом національного свідомості у всіх верстах українського населення. У висліді цього піднісся значно культурний і економічний рівень, однак по селах, які місталися країни. Багато до цього причинилися колишні члени Української Галицької Армії, які кінчали студиї в закордонних вищих школах і як українці не могли дістати праці у своєму фаху в державних польських установах. Вони йшли в терен між нарід і своєю повною посвятою діяльності, клали підвалини під відродження українського духа. З рамені центральних організацій як «Сільський Господар», «Центросоюз», «Маслосоюз» постала густа мережа кооператив, молочарень, далі кружки, «Рідної Школи», читальні, «Прогресу», молодіжні організації як «Піст», «Січ», «Соколи» і т.п. клітини релігійного і національного виховання. Особливо молоді, відчувачи рідний ґрунт під ногами, буди сади мовленнєва у своїх патріотичних виявах. Не застрашували їх ні знущання польських поліців, арешти, лівські Бриґиди, Бєрези Картузька, ні навіть засуди смерті. Така піднесла загальна атмосфера мала великий вплив на розвиток праці в різних ділянках культури і науки, зокрема у пошуках і дослідженнях праїсторичних пам'яток в терені.

В 1928 р. на особисте запрошення д-ра К. Студинського, голови Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові, і д-ра І. Свєнціцького, директора Національного Музею, мій колега Ярослав Пастернак приїхав з Праги на постійно до Львова і став працювати в ділянці археології та етнографії в обох установах. В тому же часі на пропозицію Блаженнішого Патріарха Йосифа, тодішнього ректора Богословської Академії у Львові, викладав археологію України в Академії і провадив з богословською екскурсією в терен з метою польової практики та пізнання метод розкопів. При музею Академії постала збірка археологічних предметів.

Багато не тільки освічених людей, зокрема священників, вчителів, інспекторів кооператив, але також селяни звертали увагу на виграє плуготворення знаряддя, черепки глиняного посуду, куски срібла, тощо, що їх передавали вони до школи де творили перші археологічні збірки, які дали початок регіональним музеям. Важливіші знахідки привозили до Львова до Музею НТШ. В цікавих випадках необхідно було провести пробні розкопки в терені. Поїздки, реконструкція матеріалу в лабораторії, зберігання його в найбільш вимагали не тільки моральної, але теж матеріальної допомоги громадянства. Щоб включити ширші круги свідомих українців в ділянку досліджень української старовини, виникла думка організувати Товариство Прихильників Музею НТШ у Львові. Першим його головою став д-р Кривуцький, директор Земельного Банку у Львові, а членами були адвокат д-р К. Паньківський, інж. Е. Храпливий, директор «Народної Торгівлі» та інші видатні українські діячі. Вже в короткому часі Музей НТШ значно збагатив свою археологічну збірку і саме стараннями Товариства Прихильників приміщення музею збільшилося на три великі кімнати.

Особливе зацікавлення вело мого чоловіка на терен княжої столиці Галич, у село Крилос, де він протягом кількох років в літні провадив розкопки. У 1937 р. йому пощастило відкрити фундаменти собору та кам'яний саркофаг з тлінними останками князя Ярослава Осмомисла. Розкопки і відкриття в Крилосі стали своєрідною історичною подією, яка підняла українську духовність не тільки в Галичині, але і далеко поза її межами. Вони деякою мірою розпочали новий етап у дослідженнях стародавньої доби в Західній Україні. Розкопки велись коштом мітрополита А. Шептицького.

Досі жові стоїть перед очима зворушлива картина, коли відкрито саркофаг. Робітники зняли шапки, перехрестилися, впали на коліна. Ми всі зробили те саме. У непершньому над нами повітря, зависла абсолютна тишина. Навчез цвинь час. А дзвони церковні гомонували радисим, великодним ще більше підкресливали світлу візію давньоминулого.

Окрілена усною словесністю вістка про відкриття на Крильській Горі понеслася по всій Україні. Кожного дня прибували люди пішки, підводами, залізницею, прогукуючи, між ними найбільше молоді, яка добровільно працювала фінансово при розкопках. З Волині прибули процесії з хоругвами і священниками, організації з прапорами, всі, щоб поклонитися перед тлінними останками володаря Галицько-Волинського князівства. Впресі друкувалися репортажі, наукові розвідки, поезії присвячені історичній події. Письменник В. Софронів Левинський фільмував розкопки в Крилосі і висвітлював їх в залі Лисенка у Львові. М. Фостун написав повість «Над Галичем тримить», Олександр Олійник поезію п.н. «Тіні», присвячену Ярославові Пастернаку, Ігор Калінець в «Поезії» згадав Крилос і Пастернака. Останньою появилася в пресі вістка, що відомий поет Є. Маланюк написав лібретто (незакінчене) до опери в трьох актах п.н. «Ярослав Осмомисл». Музичне оформлення мав компонував композитор Хомицький. На жаль, не вдалося це унікальне діло закінчити з приводу смерті автора. В плані було на фундаментальну реконструювати собор, який став би місцем всенародних прощ, «Меккою» для всіх українців.

З призначенням у милому спогаді того часу згадую інж. Степана Гелу, який весь час археологічних розкопів на терені Крилоса, робив помірні на фундаментах собору, на Золотому Току, і «Підгородді». Він став приятелем мого чоловіка і вони себе жартом називали «парохом» і «судитином». Також управителем мітрополітичних дібр інж. Д. Герчанський був постійним асистентом і подарем на розкопках. Робітники зі своїм «формом» Данилом були дітями і співтворцями крильських подій.

Кілька разів були в часі розкопів урядові стани-славівського воеводства, метою з можливістю зупинити дальші праці, про які, як про «сензацію», гомонили широка люди. Однак того не зробили, а навпаки, дали дозвіл могому чоловікові говорити в польському радіо у Львові про свої відкриття. Говорив українською мовою.

Відкриття в Крилосі поставило вимогу знайомити з ними польських та закордонних археологів з метою вини думок в питанні походження слов'ян, зокрема українського народу. В реалізації того наміру багато допомогло знайомство мого чоловіка з тодішнім міністром освіти в польському уряді у Варшаві, проф. Владзімежом Антоновичем, що був українського роду. Він був колегою мого чоловіка в студіях антропології і археології у Львівському університеті, перед Першою світовою війною. Він особисто відвідав Крилос, був гостем в (Закінчення на ст. 4-й)

— тільки невеликий вирізок, який, однак, був дуже репрезентативним вирізок і дав добру уяву про талант. Треба надіятися, що ця перша виставка для земляків у Мюнхені зацікавить наш мистецький кола за океаном і що вони у Америці й у Канаді підготують чергові виставки. Це дуже почесне й шляхетне завдання — відкривати двері молодим талантам.

(Продовження буде)

Іван Базарко

НА ПРОЩАННЯ СВ. П. Д-РА В. НЕСТЕРЧУКА

(Слово біля відкритої домовини)

Живі квіти оповили сіру домовину. В ній спочило тіло людини, яку ми всі знали, шанували і любили. Смерть д-ра Нестерчука прийшла несподівано і вона викликала в нас усіх глибокий жаль і смуток.

І хоч ми знаємо, що, так як він, щодня, щохвилини відходять тисячі, сотні тисяч людей у вічність, то жаль стискає нам серця.

Від хвилини, коли вперше появилася на землі страшна смерть, затаївшись на блідому обличчі вбитого Аве-ля, аж по нинішній день, вона виконує своє неможлиме діло. Вона безжалісно вириває дитину з рук матері, родичів від заплаканих дітей, залишає вдов та сиріт.

Вона ненадібно скосила дорогого Доктора Нестерчука — людину, що так недавно повної сили, енергії, широких планів як в родинному і особистому житті, так і в громадському.

Із віддалі тільки кількох днів виразно викристалізується індивідуальність Покійного. В нього на устах була все особлива, якась дружба — легка усмішка. І була в нього в днях радості і в днях журби, все ясна думка, ясний погляд на скопиковані чи то економічні, чи громадські справи.

Його зовнішність з правильними рисами гарного обличчя, струнка постава, елегантність в поведінці, його дружність у зустрічах свідчили про культуру, його

Св. п. д-р Вол. Нестерчук

роду і народу.

Нижня влачею і скромна в поведінці постава Покійного йшла впарі з його великим фаховим знанням, а передовсім з його надзвичайною працьовитістю. По професії правник. Скінчив право на Львівському університеті, завершивши його докторатом „сума кум ляде“ на Українському Університеті в Америці, до якої прибув 1954 р., скінчив Нью Йорк Університет в ділянці банково-економічній і працював в банку Гановер Трест Компані, ведучи міжнародний бухгалтерський відділ. Ця професійна праця, що вимагала вісім годин часу, не спинювала його віддавати майже дружині всім годинам праці в громадському українському секторі. Він же ж член Головного Управ ООЧСУ, НТШ, голова Кредитової Кооперативи „Самопоміч“

в Нью Йорку, як і член Конфедеральної Комісії УКА. В ту громадську працю вклав він усю свою душу, час і здоров'я. На таких, як він, спочивало і спочиває наше громадське життя в Америці.

Його життєвий шлях зі соняшного Поділля з родинного міста Тернополя, де побачив світ в 1909 році — закінчив середню освіту — у світ хмародерів до Нс Йорку не був легким, не був короткий і не був спокійний. Все це минуло. — Прийшла смерть.

Шевченко в своїй останній перед смертю написаній вірші спокійно прощався з видимим світом.

„На той світ, друже мій, до Бога“

Почимчикуєм спочивати
Втомилася, і підтопта-
лись
І розуму таки набрались
Та й буде з нас...
Та нескореними устами
Помолимося Богу
Та рушимо тихесенько
В далеку дорогу.

В ту далеку дорогу „ідіже нисть ні болізни ні печалі, а життя безконечна“ відійшов покійний Доктор.

Щі короткі болючі слова нехай будуть невяжучою китицею квітів на його могилу від Українського Конгресового Комітету Америки.

Дружині Покійного, його синам та їх рідним складаю глибоке співчуття. А пам'ять про Покійного хай буде вічною між нами.

В Сороковий День Смерти

нашої Найдорожчої Мами і Бабуні

БЛ. П.

ОЛЬГИ ТУНІК

буде відправлена

ПАНАХИДА

у НЕДІЛЮ, 2-го квітня 1978 р. о год. 11:30 в церкві СВ. ТРОЙЦІ в Бріджпорті, Конн.

Просимо Приятелів і Знайомих згадати Покійну у своїх молитвах

ГАЛИНА — донька з родиною

Дня 24-го березня 1978 р. в Нью Йорку нагло вибув з наших рідів наш Незабутний Побратим

СЛ. П.

Мгр ЯРОСЛАВ ГРИНЕВИЧ

б. старшина Легіону УСС, УГА і Армії УНР. Діяльний учасник збройної боротьби за Українську Державність, на еміграції довголітній дуже діяльний член Ньюйоркського Відділу ОБВУА, директор Військово-Історичного Інституту при НТШ та діяльний член інших комбатантських організацій, лицар ордена Симона Петлюри, нагороджений Хрестом УГА, Восним Хрестом, Хрестом 60-річчя Відродження Українських Збройних Сил й ін., визначний комбатантський і суспільно-громадський діяч, б. адвокат в Західній Україні.

Вічна вдячна пам'ять нехай буде йому серед сучасного і грядучих поколінь Української Нації.

Опечалений Родині висловлюємо глибоке співчуття

Управа ОБВУА Відділ Нью Йорк

Колишнім Воїнам і Громадянам подасмо сумну вістку, що дня 15-го березня 1978 року в Феніксі, Арізона, відійшов у Вічність

СВ. П.

ВАСИЛЬ ЛИТВИНИШИН

учасник Визвольних Змагань в рядах Української Галицької Армії.

ПОХОРОН відбувся на міському цвинтарі, дня 18-го березня 1978 року.

Дружині Покійного і всій Родині висловлюємо наше глибоке співчуття.

Управа Станції в Феніксі, Арізона
Союзу Українських Ветеранів в ЗСАВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УНСОЮЗУ!

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗСА

повідомляє, що 25-го березня 1978 р. відійшов у Вічність

БЛ. П.

адв. ЯРОСЛАВ ГРИНЕВИЧ

член НТШ, автор праць і статей на літературознавчі і історичні теми, суспільний та громадський діяч.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Рідні Покійного складамо щирі слова співчуття.

Ділимося з усім громадянством сумною вісткою про упокоєння нашого Незабутного голови, невідомого діача

БЛ. П.

МИКОЛИ БІГУНА

На Вічний спокій відправдуємо його у суботу, 1-го квітня о год. 1-й на цвинтар в Бавнд Брук, Н. Дж.

Вічна йому Пам'ять!

Управа і мешканці Оселі „Золота Осінь“

Дня 25-го березня 1978 р. у Кергонксоні, Н. Й. нагло відійшов у Завіти наш Незабутний Побратим-спів'язень

СВ. П.

МИКОЛА БІГУН

геройський борець за Українську Державність в рядах УВО — ОУН й інших революційних організацій, кол. політ'язень польських і совєтських тюрем та концтаборів, а зокрема Берези Картузької, на еміграції діяльний член нашого Об'єднання і визначний політичний та суспільно-громадський діяч в краю і на еміграції.

Вічна йому Пам'ять!

Опечалений Родині на руки Вельмишановної вдови передаємо сердечні вислови глибокого співчуття.

Управа Об'єднання кол. Політ'язнів Берези Картузької

Зі жалем повідомляємо громаду українців в ЗСА і Канаді, що

МИКОЛА БІГУН

націоналістичний активіст, в'язень тюрем в Берези Картузької, член ОУН, ОДВУ і УНС та член президії Сенату ОУН

помер на 77 році життя в Кергонксоні, Н. Й. дня 25 березня 1978 року.

Родині висловлюємо співчуття!

Сенат Організації Українських Націоналістів

У П'ЯТНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

БЛ. П.

ІРЕНИ з ПАЛАМАРЧУКІВ ПИЗЮР

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА

В СУБОТУ, 8-го КВІТНЯ 1978 р.

о год. 9-й ранку

в церкві УСПЕННЯ ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ в СТ. ЛУЇС, Мо.

ЕВГЕН і МАКСИМ ПИЗЮР

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 21 березня 1978 року, на вигнання в Прусах, з Волі Всевишнього, відійшла у Вічність на 97-му р. трудовитого життя наша Найдорожча Мама, Бабуня і Прабабуня

БЛ. П.

КСЕНЯ МАЙКОВИЧ з АНТОНІВ

народжена в селі Осланія, пов. Сянік, Лемківщина

В глибокому смутку:

Сини — АНДРІЙ з дружиною МАРІЄЮ, внуками і правнуками на Лемківщині.

ВАСИЛЬ з дружиною АНАСТАСІЄЮ, внуками і правнуками в ЗСА

ПАВЛО з дружиною КАТЕРИНОЮ, внуками і правнуками в ЗСА

Дочки — МАРІЯ БАРА, з внуками і правнуками на вигнання в Прусах

ЕВА з чоловіком ІВАНОМ ПРОКОПОВИЧ, внукою і правнуками на вигнання в Прусах

Невістка — АННА МАЙКОВИЧ, внуки і правнуки на вигнання

Родині просять про молитви за душу Покійної, а в пам'ять її скласти пожертви на Наукову Фундацію Лемківщини.

УКРАЇНСКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ПОДЯКА

В понеділок, 27-го лютого 1978 року в Клівленді, відійшла від нас у Богом призначене вічне життя, а 2-го березня була похоронена наша Найдорожча, Дружина, Мама й Бабуня

БЛ. П.

ОЛЕНА (ГАЛЯ)

зі СТРИЙСЬКИХ ПОПЕЛЬ

Цим шляхом хочемо подякувати всім нашим Рідним, Приятелям і Знайомим, що своєю участю в похоронних відправах, висловами співчуття, жертвами різних видів, а передусім молитвами виявили свою пошану й любов до нашої Найдорожчої Дружини й Мами та тим допомогли нам вистояти цей важкий удар долі.

Щиро дякуємо о. прот. Ярославів Сіркові та нашому пароху о. Михайлові Ревтєнкові за урочисті відправи Панахид та за всі Богослужбні відправи в день похорону.

З глибини нашого серця дякуємо о. Я. Сіркові за змістовну, сповнену християнської філософії й любови ближнього прощальну проповідь у церкві, а нашому Приятелю-землякові О. Новицькому за прощання після Панахиди.

Дякуємо щиро співакам хору „Дніпро“ та їх диригенту Е. Садовському, що з власної спонукки згасили похоронні відправи та пам'ять найдорожчої для нас Особи своїм зворушливим співом, що його Вона все так дуже любила.

Ми невимовно вдячні Рідним, Дружам і Знайомим, що приїхали і приїжділи з далеких сторін, щоб засвідчити свою пошану й любов до нашої Незабутної Дружини й Мами, що їх усіх Вона так дуже любила.

Сердечно дякуємо всім Тим, що телеграмами, телефонами й листами поспішили висловити нам своє шире співчуття та дали нам моральну підтримку в нашому горю.

Зокрема сердечно дякуємо всім Тим, що прикрасили останні хвилини туземного побуту нашої Рідної Дружини й Мами численними китицями чудових квітів.

Наша безмежна вдячність усім Жертводавцям на Заупокійні Богослужби і всім Тим, що вшанували пам'ять найдорожчої нам Особи значними датками на користь громадських потреб, а нашому Приятелю-землякові М. Гірянкові за ініціативу та переведення збірки.

Вкінці дякуємо похоронному заведенню п. М. Колодія за уважливу і солідну фахову обслугу.

Хай всіх Вас — наших Близьких за Ваше добре серце Господь благословить безмежними ласками, а зокрема добрим здоров'ям!

Горем прибиті:

ЯРЕМА — муж
МАРТА ГАЛЯРЕВИЧ — дочка
ЮРКО й АНДРІЙ — сини

ВИКАЗ ПОЖЕРТВ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ

БЛ. П. ОЛЕНИ ПОПЕЛЬ

П.Т. На Служби Божі:

По 20. — Горняків Д., по 15. — Космос С. Т. 35.00
По 10. — Вангул І. Л., Гіряк М. Л., Кассараба М., Малиновський В. С., Небеш С. В., Палажій Р. О., Полатайко Р. Е., Полянський Ю. А., Раковський І. С., Раковська З., Руденський І. О., Слободан М. М., Стефанік М., Стрийський А. І., Тарабанова Н. 150.00
По 5. — Базарко В. Л., Возняк Р. О., Грабень Р. М., Гук О. М., Грушкевич М. М., Данилевич Б. Я., Дуб М. О., Жарський Е. Д., Клоє І., Корзятюк В. Д., Левіцький В. І., Мачалаба А. і Ярощ З., Микита І., Мудрий Л., Оришкевич Ю. М., Пік В. І., Раковський Р. Х., Сатурський Б. А., Ярема Я. Н. 95.00
Разом: 280.00

П.Т. На Патріарший Фонд:

По 50. — Раковський Р. Л., Рейнарлович Л. М. 100.00
По 30. — Жарський Едвард, Дарія 30.00
По 25. — Станіслав М., Савчук М. О., Раковський І. С., 75.00
По 20. — Голіан М. Л., Захарія О., Зубаль С., Іванува В., Камінська З., Криштальович Я. Я. 120.00
По 10. — Білінський Л., Голубень З. М., Данилевич Р., Клоє І., Комаринський І. Д., Кучменда С. М., Крижак Я. М., Маділінський К., Тарчанин Т. О., Хмільак В. О. 100.00
По 5. — Говикевич Я., Гльцишин В. О., Федиский А. Л. 15.00
Разом: 440.00

П.Т. На фонд Укр. Студій в Гарварді:

По 150. — Попель Ярема, по 120. — Гаврилів Михайло. 270.00
По 100. — Гіряк М. Л., Лагошник В., Раковський Я. Х. 300.00
По 60. — Слободан Михайло і Марія 60.00
По 50. — Восвідка І. М., Веремчук С. М., Галаревич С. О., Кассараба Р. М., Кузлик О. С., Новицький О. І. 300.00
По 25. — Дейвідсон Ф., Дейчаківський Б., Кузьмич Ю. К., Новицький А., Рошаківський А. А., Салівський Е., Трешняковський Р. О., Федорів В. Д., Шенчук Д. С., Цимбалістий Б. М. 250.00
По 20. — Білінський М. О., Загасвич Т. М., Семенина Ася, Раковська Ніна, Хроноват Мислав 100.00
По 15. — Небеш Степан і Володимир 15.00
По 10. Бочар М. Дж., Басалік Д. І., Грабень Р. М., Гук О. М., Дем'ячук Б. О., Надозірний В. А., Пік В. І., Салік Я., Сатурський Б. А., Сидір Я. М., Раковська З., Фур І. С., Футей Б. М., Н. Н. 140.00
По 5. — Іванішин М. І., Фельдман І. М., Гармат А., Маркович Ж., Цайм Ч., Скрейбек Дж., Каборн П. П., Постотнік Д. 40.00
Разом: 1,475.00

Разом загальна сума: 2,195.00

В Сороковий День Смерти

нашої Найдорожчої Незабутної Дружини, Мами і Бабуні

БЛ. П.

ОЛЕНИ ПОПЕЛЬ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в СУБОТУ, 8-го КВІТНЯ 1978 р. в год. 10-й рано в українських католицьких церквах:

СВ. ПЕТРА й ПАВЛА в Клівленді, Огайо та РІЗДВА ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ в Нью Бронсвік, Н. Дж.

Про молитви просить

Горем прибиті:

ЯРЕМА — муж
МАРТА — дочка
ЮРКО, АНДРІЙ — сини

Українська Католицька Церква
св. Юра в Нью Йорку
і
Комітет Будови Церкви св. Юра

запрошують
все Українське Громадянство
на

ПОСВЯЧЕННЯ НОВОЇ ЦЕРКВИ

яке відбудеться

в неділю, 23-го квітня 1978 року

Год. 1:30 по пол. — ПРОЦЕСІЙНИЙ ПОХІД.
Год. 2:00 по пол. — ПОСВЯЧЕННЯ — АРХІЕРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА.
Год. 6:30 веч. — БЕНКЕТ, WALDORF ASTORIA, GRAND BALLROOM, Park Avenue & 50th Street, NEW YORK, N.Y.

Вступ на бенкет \$35.00 від особи.

Участь у бенкеті просимо зголошувати до 6-го квітня 1978 р., особисто у парохіальному уряді, або листовно на адресу: St. George's Ukrainian Catholic Church, 33 East 7th Street, New York, N.Y. 10003. Tel. (212) OR 4-1615.

До участі в поході, посвяченню і Архирейській Службі Божій, запрошуємо Українські Організації Великого Нью Йорку з їхніми прапорами.

Просимо всі Українські Центральні і Місцеві Організації вислати своїх представників на святковий Бенкет.

